

בנין יעקב

פרשת נצבים

אמרים יקרים מפנינים נפלאים
לעורך הלבבות בימים המאידים
להבהיק עיניים ביהלום וספידים

תוכן הענינים

פרשת נצבים

מידת האחדות ההכנה לקראת יום הדין .....ה

© כל הזכויות שמורות

להערות אפשר לפנות לטל-פקס : 02-999-8201

או למייל : 3122131@GMAIL.COM

ניתן להשיג הקונטרס

בירושלים: בספרי עין יעקב מול שטיבלאך מאה שערים או בטלפון 053-31-53-661 050-41-75-336

בבית שמש: 052-76-30-720 **בבני ברק:** פרידמן מול בית הכנסת איצקוביץ

כמו כן ניתן להשיג את סדרת הספרים:

בנין יעקב על הלכות בשר בהלב ותערובות (ד' כרכים)

בנין יעקב על המועדים:

אלול • ראש השנה • יום כיפור • סוכות • חנוכה • שובבי"ם • פורים – ד' פרשיות

חודש ניסן - חג הפסח - ספירת העומר • שבועות • בין המצרים

בנין יעקב על התורה:

בראשית • שמות • ויקרא • במדבר • דברים

אפשר לשמוע שיעורי המחבר בקול הלשון

במספר טלפון: 0733718414

פרשת נצבים

מידת האחדות ההכנה לקראת יום הדין

בזכות האחדות תהיו נוצחין בדין

בפרשתן (דברים כ"ט) "אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל", כבר דקדקו המפרשים דלכאורה תיבת 'כולכם' נראה כמיותר שהרי כבר אמר אתם נצבים וגו', ועוד קשה מהו כפל הלשון שחזר ואמר "ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל", והרי הכל נכלל במה שאמר 'כולכם'.

ויבואר הענין, דהנה איתא בזהר הקדוש (בא לב:) דכל היכא דכתיב 'היום' קאי על ראש השנה. וכתבו בספרים הק' דגם כאן בפרשה "אתם נצבים היום" קאי על ראש השנה, ולכן קוראים פרשה זו דייקא קודם ראש השנה [כמבואר בטור], להורות האיך יכין האדם עצמו בהכנה הראויה לצאת זכאי בדין, ועל זה קאמר "כולכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל" שרק בכח האחדות שתהיו כל איש ישראל כאיש אחד בלב אחד, תהיו נוצחין בדין.

כאשר ישראל מתאחדים כאחד אין כח להמסטיין לקטרג

וראה מה שכתב המאור ושמש (בפרשתן ד"ה אתם) כי עיקר גדול מעיקרי ושורשי העבודה ופתח התשובה הוא, להתאחד כאחד ולהתקשר בעבותות אהבת

חבירים ולהביט בחבירו מעלותיו ועבודת בוראו, ולא יתבונן בחסרונותיו, ועל ידי זה נכסף ומתאוה להתדמות אליו במעשים הטובים וישוב אל ה' בכל לבבו. ועוד שעל ידי מדה זו אשר אין אדם שם על לב קוצר יד חבירו במצוות ובמעשים הטובים לשנוא אותם עבורם, ולא ידרוש רק טובתם ויתרון עבודתם עליו, על ידי זה אין כח להמסמין לקטרג עליהם כמאמר הכתוב (הושע ד יז) "חבור עצבים אפרים הנח לו", ועל ידי כן ה' יתברך מתנהג גם כן עם ישראל ברחמיו ומעביר על פשעים ומתעורר על ידי זה מדת ועובר על פשע.

וזהו אומרו "אתם נצבים היום", ביאורו שיש לכם התיצבות ותקומה "לפני ה'" מפני אשר "ראשיכם שבמיכם וקניכם וגו' כל איש ישראל", פירוש שכולם הם כאיש אחד בלב אחד לאהבה ואחווה וריעות.

ומה מאוד גדולה ויתירה מעלת האחדות, כמפורש במדרש תנחומא (בפרשתן א) "אתם נצבים היום", אימתי, בזמן שתהיו כולכם באגודה אחת שנאמר (דברים ד ד) "חיים כולכם היום", כי בנוהג שבעולם אם נוטל אדם אגודה של קנים אינו יכול לשברם בבת אחת, ואילו נוטל אחת אחת אפילו תינוק משברן, וכן אתה מוצא לענין הגאולה, שאין ישראל נגאלין עד שיהיו כולן באגודה אחת שנאמר (ירמיה נ ד) "בימים ההמה ובעת ההיא נאם ה' יבואו בני ישראל ובני יהודה יחדו" וגו', דכיון שהן אגודים מקבלין פני השכינה.

עיקר ההכנה לראש השנה להיות בין בני ישראל אהבה וריעות

וזו עיקר עבודתינו בימים אלו לקראת יום הדין הבעל"מ, וכמו שכתב בספר תפארת שלמה (לראש השנה ד"ה או יאמר ונתנה) שעיקר ההכנה על יום ראש השנה הוא להיות בין בני ישראל אהבה וריעות. ורמזו בכתוב (תהלים צח ו) "בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה'", פירוש כאשר יהיה לכם אהבה וריעות בעת שהוא קול שופר, אז תהיו לפני המלך ה', פירוש לפני ולפנים במקום שאין בו מנוע נכרי. וזהו שאמר הכתוב (שם צו יב-יג) "אז ירננו כל עצי היער לפני ה' כי בא לשפוט את הארץ", עצי היער הם אילני סרק רמז לאנשים ריקים מכל,

גם הם יתחברו עמכם באהבה וריעות, אז תהיו לפני ה' לפני ולפנים כי בא לשפוט את הארץ, ובזכות זה יוציא משפטנו לאורה בראש השנה.

וזהו שאמר "אתם נצבים היום" זה ראש השנה כמו שנאמר "ויהי היום" וכו', ותזכו לעמוד לפני ולפנים בעולם הנסתר מכל קטרוג, כאשר יהיה אחדות ביניכם ראשיכם וכו' מחוטב עציץ כו' כל איש ישראל כולם כאיש אחד יחד באהבה וריעות.

אי אפשר לקבל יום קדוש זה רק על ידי ריעות ואחדות זה עם זה

ובן אמר הרה"ק רבי אהרן מקארלין זיע"א, (בית אהרן ר"ה) כי אי אפשר לקבל יום קדוש זה רק על ידי ריעות והתחברות ואחדות זה עם זה, וזהו (במדבר כ"א) "יום תרועה יהיה לכם", 'תרועה' לשון ריעות, וזהו דכתיב, (ויקרא כ"ג כ"ד) "באחד לחודש השביעי", 'באחד' לשון אחדות, לרמז כי הכל על ידי אחדות, וזהו שאמר הכתוב "אתם נצבים היום כולכם", בראש השנה שנקרא 'היום' נצבים ועומדים בדין ויוצאים זכאין על ידי האחדות.

הקב"ה עומד מכסא דין בזכות הריעות שמברכין זה את זה בליל ראש השנה

ונוראות מובא בשם הרה"ק החוזה מלובלין זיע"א, כי על ידי הריעות של ישראל בליל ראש השנה אשר אחד אומר לחבירו גוט יום טוב, ולשנה טובה תכתב, עומד הקב"ה מכסא דין ומעלה מדת הדין, ובוה פירש מאמר הכתוב (תהלים נ"ו) "עלה אלקים בתרועה ה' בקול שופר", כי תרועה לשון ריעות, היינו שבאותו הריעות שמברכין בני ישראל אחד לחבירו בליל ראש השנה, נעלה מדת אלקים שהוא מדת הדין מעל כסא הדין, וה', לישב על כסא רחמים בבחינת הוי' שהוא מדת הרחמים, הוא 'בקול שופר'.

תיקנו סדר תקיעות כדי שלא יהיו נראים כאגודות אגודות

ואף בספרי הפוסקים והראשונים מצינו דבר נפלא, שלגבי הלכות ראש השנה שמו דגש מיוחד שלא יהיו חילוקי דיעות ופירוד לכבות אפילו בדברים הנוגעים להלכות ומנהגים שונים, כמו שידוע בסדר התקיעות שתוקעין בראש השנה, דאיתא בגמרא (ראש השנה לד.) שהתקין רבי אבהו בקסרי שיהיו תוקעין תשר"ת תש"ת תר"ת כדי לצאת מכל ספק, והקשו בראשונים (ראה ר"ן שם י.) וכי עד שבא רבי אבהו לא היו ישראל יוצאין ידי תקיעת שופר.

והשיב רב האי גאון ז"ל: אל תחשבו בלבבכם כי בימי רבי אבהו נפל ספק בדבר זה שהרי משניות קדומות הן, אחת אומרת תרועה ג' יבבות, ואחת אומרת תרועה שלשה שברים, וכך היה הדבר מימים קדמונים מנהג בכל ישראל, יש שהיו עושין תרועה יבבות קלות ויש שהיו עושין תרועה יבבות כבדות שהן שברים, ואלו ואלו יוצאין ידי חובתן ללא שום פקפק.

ואף על פי כן בא רבי אבהו ותיקן שיהיו תוקעין כל ישראל תש"ת תר"ת, כדי שלא יהא נראה כאגודות אגודות, ולא יהיה פירוד ושינוי מנהגים בין קהילות ישראל ביום ראש השנה (ראה ב"ח סימן תקצ"ז).

לא יתכן להמליך מלך אלא בעת שכל העם מיוחדים בדעה אחת

וביאור הענין מדוע דייקא ביום זה חשו כל כך על שלימות האחדות בין איש לרעהו, דהנה ראש השנה הוא יום המלכת הקב"ה על כל העולם כולו, וכמאמר הגמרא (ראש השנה מז.) אמר הקדוש ברוך הוא אמרו לפני מלכותי כדי שתמליכוני עליכם. וידוע שאין מלך בלא עם, ואם כן אין שייך שימליכו את המלך

כאשר שורר פירוד לבבות בקרב העם, כי להמליך את המלך צריך שיהיה כל העם בדעה אחת ובאחדות גמורה.

והנה מלכותא דרקייעא בעין מלכותא דארעא, ואם כן לא יתכן שיתחנן האדם בתפילתו 'מלוך על כל העולם כולו בכבודך' בו בעת שאין הוא בשלום ואחדות גמורה עם העם שממליכים את המלך.

ובן מדויק בכתוב שאנו אומרים בפסוקי המלכויות (דברים לג ה) "ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל" ופירש רש"י 'בהתאסף', בהתאספם יחד באגודה אחת ושלום ביניהם הוא מלכם, ולא כשיש מחלוקת ביניהם.

אי אפשר לקבל יחודו יתברך אלא אם יסוד תהילה השנאה והקנאה

ובמו כן מרומז ענין האחדות בפסוק העשירי של המלכויות (דברים ו ד) "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד", כמבואר בספר חרדים (פרק עד) שפסוק זה מקובלת בידינו מיעקב אבינו בעת שנסתלק מן העולם שצונו וזירנו על יחוד ה'. ונרמז בכתוב (בראשית מט ב) "הקבצו ושמעו בני יעקב" וגו', דלכאורה קשה מאי 'הקבצו' והרי כבר אמר להם "האספו ואגידה לכם" והרי כולם עומדים לפניו, ומה הכוונה בקיבוץ זה, אלא פירוש האספו קאי על הגופות, ואחר שהיו לפניו צוה אותם 'הקבצו' דהיינו שיסירו מלבם קנאה ושנאה ותחרות כאילו הם איש אחד ונפש אחת, שאם לא יעשו כן אי אפשר לקבל עליהם יחוד, כי השי"ת אינו שורה כי אם כשישראל ביחוד לב אחד בלי קנאה.

ובן איתא במדרש. דהלשון 'שמע ישראל' הוא לשון קיבוץ [מלשון הכתוב (שמואל א' טו ד) "וישמע שאול את העם"]. וכל אחד בעת קריאת שמע מיחד לבו עם כל עדת ישראל ומדבר אליהם, 'שמע ישראל', כולנו באהבה וקשר לב אחד בלי קנאה ושנאה, ועתה אנו מקבלים יחוד אלוקינו עלינו ואומרים ה' אלקינו ה' אחד.

רק מתוך האהבה שייך להמליך את המלך

ורמזו נפלא מובא בשם הרה"ק בעל יסוד העבודה מסלאנימא זיע"א במאמר הכתוב (דברים יז טו) "מקרב אחיך תשים עליך מלך" כלומר דייקא מקרב האהבה, דהיינו כאשר יהודים מתקשרים זה אל זה באהבה אחוה וריעות, זוכים על ידי זה, להמליך על עצמם את מלך מלכי המלכים הקב"ה. נמצינו למדים דקבלת עול מלכות שמים, לא תתכן אלא מתוך האחדות וקירוב לבבות בני ישראל, כאיש אחד בלב אחד.

'כל איש ישראל' ולא די ברובו ככולו

וזהו הכוונה "אתם נצבים היום" שכדי שנוכל לקיים כראוי את 'היום דא ראש השנה' ולהמליך את הבורא על כל העולם כולו, צריך שיהיה "כולכם לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם וקניכם ושומריכם כל איש ישראל" באחדות בלא שום פירוד לבבות. ודייק לומר "כל איש ישראל" שלא תטעה לומר שדי בזה רובו ככולו, אלא צריך שיהיו מאוחדים כל ישראל ללא יוצא מן הכלל, וכעין שפירש בטורי זהב (סימן תקפ"ב סק"ג) על נוסח התפילה 'מלוך על כל העולם כולו' דבא לאפוקי מסברת רובו ככולו.

להרבות אהבה וריעות בכל יום ובפרט בחודש אלול

ונראה שיסוד זה רמז גם במה שכתבו דורשי רשומות שאלול ר"ת 'איש לרעהו ומתנות לאביונים', כי ידוע שענין המשלוח מנות הוא כדי להרבות אחוה וריעות, כמו כן בימי אלול ראוי להרבות אהבה ואחוה, כי זו היא ההכנה הראויה לקראת יום ראש השנה ולקבלת עול מלכות שמים שלימה.

וזהו גם כן הכונה במה שמובא בשם האריז"ל, לומר כל יום קודם התפילה 'הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך', כי בכל יום בעת שהארם עומד להתפלל יש בה קבלת עול מלכות שמים ובחינת המלכת הבורא על כל

הבריאה, ועל כן מן הראוי לקבל עליו מצות אחדות ישראל, טרם גשתו להמליך את המלך.

ובל שכן לקראת יום ראש השנה יום המלוכה, שתמליכוני עליכם, בוודאי מחובתינו טרם בוא יום הגדול, להתכונן כראוי וכדת בתיקון מידת האחדות, להיות כאיש אחד בלב אחד, ואז נזכה להמליך את הקב"ה על כל הבריאה כולו.

והשי"ת יהא בעזרינו שנזכה להתכונן בהכנה הראויה לקראת בו יום ה' הגדול והנורא, לתקן מידת האחדות, ולהרבות אהבה וריעות, ועל ידי זה נזכה להמליך את השי"ת עלינו ועל כל ישראל, ובמהרה יקיים מאמר הכתוב (זכריה יד ט) "והיה ה' למלך על כל הארץ" אמן.

